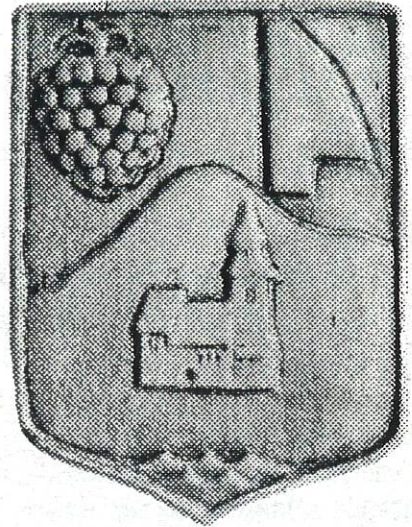

ZÁNKAI HÍRMONDÓ

*Az Önkormányzat, a Közéleti Klub és a
Zánkai Üdülőgazdák Egyesületének lapja*

1848

Önkormányzati hírek

Rovatvezető: Sólyom Béláné

Zánka Község Önkormányzatának 2008. december 18-án megtartott nyílt üléséről

- A decemberi testületi ülésen végezte el a képviselőtestület a **helyi adó rendeletek** felülvizsgálatát, melynek eredményeként **5 %-os emelésről** döntöttek a képviselők **az építményadó, idegenforgalmi adó és kommunális adó vonatkozásában**. Egyidejűleg hatályon kívül helyezte az idegenforgalmi építményadóról szóló rendeletét és helyébe az építményadó lép, a két adónem mértéke eddig is azonos volt.

A 2009. január 01-től hatályos adómértékek a következők:

Építményadó:

az I. övezetben 1.050,- Ft/m²/év

a II. övezetben 890,- Ft/m²/év

a III. övezetben 735,- Ft/m²/év

és élelmiszer ellátás céljára szolgáló építmény külterületen: 630,- Ft/m²/év; kedvezmény: 10 m²/állandó lakó

Idegenforgalmi személyi adó: fő szezónban

(VI.01.-VIII.31-ig) 360,- Ft/fő/éjszaka

fő szezónon kívül 330,- Ft/fő/éjszaka

Kommunális adó: az adó évi mértéke: 12.600,- Ft
Adókedvezmények: állandó lakás céljára szolgáló építmény, és építési telek 4 éven belül történő beépítése esetén: 6.300,- Ft
a 70. év feletti, 3 és többgyermekesek, valamint komfort nélküli lakások esetén: 3.700,- Ft
külterületi gazdasági épület Hegyközségi tagság esetén: 8.950,- Ft

- Ezen az ülésen került sor **az Önkormányzat 2008. évi költségvetéséről szóló 8/2008. (XI.30.) rendeletének módosítására az előirányzatokra vonatkozóan**. A módosítás következtében Zánka község Önkormányzatának 2008. évi költségvetési előirányzata – az iskola bővítés és tornaterem pályázat kedvezőtlen elbírálása miatt – 427.160 e/Ft-ra csökkent. Az Intézményi Társulás múlt évi költségvetési előirányzata 3.240 e/Ft-tal 171.629 e/Ft-ra módosult. A módosítást többek között az óvodai ipari bojler szükséges cseréje, valamint kisebb összegű támogatások indokolták. A Körtgyezőség költségvetési 238 e/Ft-tal emelkedett központi támogatás biztosítása miatt.

- A 14/2008. (XII.22.) rendeletével alkotta meg az önkormányzat a Háztartási hulladékokkal kapcsolatos közszolgáltatásról szóló rendeletét **a 2009. évi szemétszállítási díjakra vonatkozóan**. A díjak **15 %-os emelését** a Balatonfüredi Szeméttelrakó június 30-ai történő bezárásával és ezt követően a Veszprémi Telephelyre történő szállítási kötelezettséggel indokolta a szolgáltató.

Zánka községben 2009. évben a köztisztasági szolgáltatásért fizetendő díjak Lakossági szemétszállítás állandó és nyaralótulajdonosok részére

Mennyiség (liter)	Ft/alkalom	Állandó		Nyaraló	
		Alkalom	Éves díj Ft-ban	Alkalom	Éves díj Ft-ban
50	174	65	11.310	35	6.090
80	197	65	12.805	35	6.895
110	227	65	14.755	35	7.945
160	329	65	21.385	35	11.515
220	450	65	29.250	35	15.750

A díjak a 20 %-os ÁFA-t **nem** tartalmazzák.

- Az **önkormányzati bérlakások lakbérét** a helyi adóhoz hasonlóan szintén **5 %-kal emelte** a képviselőtestület, így a lakberek mértéke 2009. január 01-től:

A lakbér mértéke:

a lakás alapterülete és minősége (komfortfokozata)

ta) után:

a./ Összkomfortos lakás esetén: **230,-Ft/m²/hó**

b./ Komfortos lakás esetén: **125,-Ft/m²/hó**

c./ Félkomfortos lakás esetén: **75,-Ft/m²/hó**

d./ Komfort nélküli lakás esetén: **50,-Ft/m²/hó**

Valamennyi rendelet, köztük az adórendeletek is teljes terjedelmükben megtekinthetők a körjegyzőségen ügyfélfogadási időben, valamint a község honlapján www.zanka.inf.hu-n.

- A 2009. évi munkatervét is ezen az ülésén fogadta el a képviselőtestület. Egyidejűleg **megállapította Zánka-Monoszló Községek Körjegyzősége köztisztviselőinek egyéni munkateljesítmény** követelményeit is.

- Döntöttek a képviselők arról is, hogy a **T-COM** megvásárlásra felajánlott Zánka, Iskola u. 11. szám alatti technológiai épületet az **önkormányzat nem kívánja megvásárolni**.

- Határozott a testület a Zánka belterületében **691/1. hrsz-ú osztatlan közös tulajdonú ingatlan közös tulajdon megszüntetésére** a társtulajdonos részére egy vételi ajánlat tételére. Az ajánlattételre az igazságügyi műszaki és ingatlanforgalmi szakértő által adott szakvélemény alapján került sor.

Zánka Község Önkormányzatának 2009. január 29-én megtartott nyílt üléséről

- Első fordulóban megtárgyalta a képviselőtestület a **2009. évi költségvetését**. A koncepcióhoz viszonyítva a testület döntésének megfelelően a beruházások között az iskolai tornaterem és 1-2 kisebb beruházás maradt a tervezetben, így a kiadási főösszeg 477.350 e/Ft-ot tartalmazott, melyből a felhalmozási célú kiadás 109.938 e/Ft összegben szerepelt. A kiemelt beruházás kivitelezési költségét bruttó 100 m/Ft-ban jelölték meg a képviselők, melynek fedezetét részben a tartalékból, részben ingatlaneladásokból kívánja az önkormányzat előteremteni.

- A tornaterem beruházás és az óvodai konyha élelmiszer beszerzés **közbeszerzési eljárásának** lefolytatásával **Harsányi István** hivatalos közbeszerzési tanácsadót bízta meg a képviselőtestület 100.000,- Ft és 50.000,- Ft + ÁFA összegben.

- Döntöttek a képviselők a **háziorvosi szolgálati lakás felújítás kivitelezőjének kiválasztásáról** is. A beérkezett 5 kivitelezői ajánlat közül a legalacsonyabb összegű ajánlatot adó An-Ga Tető Építőipari Kft zánkai vállalkozás nyerte el.

- A civil szervezetek kérelmére a képviselőtestület engedélyezte a 2008. évben folyósított, **de még fel nem használt támogatások összegének 2009. I.**

félévben történő felhasználását az Okályi Iván Kertbarát Kör, a Honismereti Kör, a Magyar Tenger Népdalkör és a Magyar Tenger Táncegyüttes részére. Egyidejűleg elfogadta a civil és társadalmi szervek 2008. évi támogatásának elszámolását a testület.

- Ezen az ülésen döntött a képviselőtestület a 2009. évben lefolytatandó **közbeszerzési eljárások éves tervének** megállapításáról.

- **Két kedvezményes építési telek** eladásáról is határoztak a képviselők. Az egyik az 1054/49. hrsz-ú 1.066 m² területű, melyet **Illésné Szabó Judit** és **Illés András** köveskáli, a másikat 1054/50. hrsz-ú 935 m² területű építési telket **Steierlein László** és felesége **Steierleinné Király Edit** zánkai lakosok részére jelölte ki értékesítésre.

- A 845/2. hrsz-ú ingatlan tulajdonosának **ingatlancserére vonatkozó kérelmét** a képviselőtestület **támogatta**, egyidejűleg döntött a 846. és 842/5. hrsz-ú ingatlanok igazságügyi forgalmi szakértővel történő felértékeltetéséről.

- Egy budapesti befektető kérelmére támogatja a testület a zánkai **rendezési terv módosítását** a külterületen egy **lovarda létesítése céljából**.

- A Balaton-parti Fürdőegyesületek Szövetsége kezdeményezésére a 29. sz. **É-i parti vasútvonal 100. évfordulójának méltó megünneplését** szintén **támogatták** a képviselők.

- Az önkormányzat ármegállapító hatósági jogkörében meghatározta a **Zánkai Faluház szolgáltatásainak 2009. február 01-től alkalmazandó árait** az alábbiak szerint:

Terembérleti díjak:

Nagyterem: 1.500.-Ft/óra

Klub helyiségek(alaksor, tetőtér) 1.000.-Ft/óra

Szolgáltatások:

Fénymásolás: A/4 15 Ft/lap

A/4 két oldalas 20 Ft/lap

A/3 30 Ft/lap

A/3 két oldalas 40 Ft/lap

Telefax használat: Bejövő fax: 100.-Ft

Kimenő fax: 200.-Ft

Nyomtatás:

Fekete-fehér szöveg vagy kép 50-Ft/oldal

Színes szöveg vagy kép 150-Ft/oldal

Gépelés: oldalanként 200.-Ft,

Meghívók készítése:

Normál papírra (fekete-fehér) 30-Ft/db.

Színes papírra 50-Ft/db.

Internet használat: fél óra:	150-Ft
Egy óra:	300-Ft
Tagsági kártya:	1.000-Ft/hó
Az árak az ÁFA-t tartalmazzák.	

- **Szennyvízesatorna rákötés** érdekeltségi hozzájárulás összegét 1066/16. hrsz-ú telekre vonatkozóan **120 e/Ft**-ban állapították meg a képviselők.

- Döntött a képviselőtestület az **1054/35-ös hrsz-ú építési telekre** vonatkozóan **csapadékvíz elvezetési szolgalmi jog** alapításáról.

- A Kulturális Alap Közművelődési Szakmai Kollegiumához történő **pályázat benyújtásáról** is határozott a testület.

Zánka Község Önkormányzatának 2009. február 19-én megtartott nyílt üléséről

- A jogszabályi előírásoknak megfelelően ezen az ülésén alkotta meg a képviselőtestület a **2009. évi költségvetéséről szóló rendeletét**, melynek bevételi főösszege a kiadásokkal megegyezően **480.054 e/Ft**-ban került megállapításra. Ebből beruházások, felújítások összege 112.642 e/Ft, felhalmozási célú támogatásértékű pénzeszközátadás 1.140 e/Ft, felhalmozási hiteltörlesztés 4.075 e/Ft, és felhalmozási célú ÁFA befizetés 13.386 e/Ft. A fennálló társulati és gépjármű vásárlási hitel kamata pedig 830 e/Ft. Az önkormányzat a kiadások között az általános tartalékot 10.000 e/Ft-ban, míg a működési céltartalékot 5.797 e/Ft-ban határozta meg. A könyvvizsgálói jelentés a költségvetési rendelet-tervezetre vonatkozóan megállapította, hogy az önkormányzat a bevételi és kiadási költségvetési előirányzatok fő számainak egyensúlyát megteremtette. A működési jellegű előirányzatok pénzforgalmi mérlege azonban terv szintjén forráshiányos, így annak 8,1 %-os hiányát más bevételi forrásból kell finanszírozni.

A felhalmozási jellegű költségvetési előirányzatok vonatkozásában a bevételi oldalon 96.776 e/Ft került előirányzásra, ami a 126.983 e/Ft-os kiadási előirányzat teljesítéséhez 30.207 e/Ft értékpapír értékesítést tesz szükségessé. A könyvvizsgáló kitért arra is, hogy az önkormányzatnak számolnia kell a megvalósított nagy beruházás üzembe helyezését követő további években jelentkező működtetési költségeivel is.

- A következő fő napirend a **helyi adók** vonatkozásában benyújtott **méltányossági kérelmek** elbí-

rálásáról szóló beszámoló volt. Az 1-1 adónemben benyújtott kérelmek száma nem volt jelentős, ugyanakkor az alanyi jogon a helyi adórendeletben biztosított kedvezmények összege meghaladta a 2,5 m/Ft-ot.

- Megtárgyalta a képviselőtestület a Zánka **Búza-virág utca felső szakaszának javítására** vonatkozó lakossági kérelmet. A képviselők úgy foglaltak állást, hogy tekintettel az önkormányzati nagyberuházásra erre a feladatra **nem tudnak pénzügyi fedezetet biztosítani.**

- **A településtervező a 311/1. hrsz-ú ingatlanra új beépítési tervjavaslatot nyújtott be** a képviselőtestülethez. A jelentős zöld felületekkel és különleges kialakítással javasolt terv elnyerte a képviselőtestület tetszését. Ugyanakkor nem támogatták a testület tagjai ezen a területen a benzinkút létesítését, azt a település másik önkormányzati tulajdonban lévő területén kívánják kijelölni. Amennyiben a jelenlegi tervezet szerinti elképzeléshez valamennyi érintett szakhatóság hozzájárul, úgy **38 építési telek lesz kialakítható.** A terület közművesítése azonban az önkormányzat hosszabb távú tervei között szerepel. A beépítési tervvel kapcsolatosan elképzelt körforgalom kialakításához a Közúti Igazgatóság a tervezett helyen nem, csak a 71. fkl. út és a Rákóczi út kereszteződésében járulna hozzá. Ezt az információt a képviselőtestület tagjai nehezményezték, tekintettel arra, hogy amikor a forgalomcsillapító szigetek épültek ez elől a műszaki megoldás elől a Közútkezelő mereven elzárkózott.

- Még a rendezési terv módosítása kapcsán kérte a tervező, hogy a magánbefektető által létesítendő **lovarda miatt** járuljon hozzá a képviselőtestület a **településszerkezeti terv módosításához**, melynek költségét a befektető vállalja. A kérelmet a képviselőtestület csak az építés feltételeinek megléte esetén támogatta.

- **Vételi szándékot** nyújtottak be az önkormányzat tulajdonában **lévő 065/2. hrsz-ú 3.128 m² területű ingatlanra.** A képviselőtestület az értékesítés feltételeinek megteremtése után a helyi rendelet szerinti eladástól nem zárkózott el.

- **Az önkormányzati vízparti ingatlanok** értékesítésre történő kijelölését megelőzően a képviselőtestület megbízta **Dr. Szabó Dezső** alpolgármestert, **Varga Zoltán** és **Horváth Lajos** képviselőket az értékesítés lehetőségeinek és feltételeinek előzetes vizsgálatára.

- A képviselőtestület jóváhagyta a 846. és a 842/5. hrsz-ú ingatlanok területcserét követően visszamaradó *ingatlan kialakítását* és ezt követően a helyi rendelet szerinti értékesítését.

- Döntött a testület a *Faluház* rendezvényeinek támogatására benyújtandó *pályázatról* is.

- Támogatta a testület egy zánkai vállalkozó kérelmét, hogy az általa üzemeltetett *virágbolt előtt a közterületet díszburkolattal láthassa el*.

- Az *5 éves vezető óvónői kinevezés* 2009. július 31-el lejár, ezért szükségessé vált az álláshely *megpályáztatása*. A pályázati kiírást a képviselőtestület az előterjesztésnek megfelelően jóváhagyta.

- Döntött a képviselőtestület az *1054/35-ös hrsz-ú építési telek kedvezményes értékesítéséről*, valamint módosította az *1054/31 és 1054/48. hrsz-ú ingatlanok telekeladására vonatkozó határozatát*, a két ingatlan összevonása miatt, a többi feltételek változatlanul hagyása mellett.

- Jóváhagyta a képviselőtestület az *1054/41. hrsz-ú önkormányzati ingatlan és két magántulajdonban lévő ingatlan területcseréjét*.

- Határozatot hozott az önkormányzat a *Dunántúli Regionális Vízmű Zrt pályázatának támogatásáról* az állam tulajdonú víziközműből ellátott lakossági víz- és szennyvíz díjának 2009. évi kiéértésére.

- Támogatta a képviselőtestület a *Zánkai Gyermekek- és Ifjúsági Centrum Kht-val közösen benyújtott turisztikai desztinációs menedzsment szervezetek támogatására kiírt pályázathoz* kapcsolódóan a menedzsment megalakítását, amely egy információs iroda létrehozását is jelenti, ugyanakkor kinyilvánította, hogy ezen döntése nem jelent anyagi elkötelezettséget a projekttel szemben.

Zánkai Német Kisebbségi Önkormányzatának 2009. január 26-án megtartott nyílt üléséről

- Első fordulóban tárgyalta a *2009. évi költségvetését* a Kisebbségi Önkormányzat ezen az ülésén és bevételeit a kiadásokkal megegyezően 970 e/Ft-ban állapította meg.

- Döntöttek az önkormányzat tagjai a *Városlódi nyári német nyelvtáborban résztvevő általános iskolai tanulók táborozási költségeinek vállalásá-*

ról is, mely szerint 8 felső tagozatos tanuló költségeit vállalják. A költség átvállalásának feltétele, hogy a jutalomban részesített tanulóknak német nyelvből legalább 4-es tanulmányi eredményt kell elérnie.

Zánkai Német Kisebbségi Önkormányzatának 2009. február 16-án megtartott nyílt üléséről

- A *2009. évi költségvetés* véglegesítése mellett megtárgyalták a Kisebbségi Önkormányzat tagjai a Bozzay Pál német nemzetiségi nyelvet oktató Általános *Iskola* és a Kétnyelvű Német Nemzetiségi *Óvoda-Bölcsőde* 2009. évi költségvetését is és az előterjesztésnek megfelelően *elfogadással javasolta* Zánka Község Önkormányzatának.

FELHÍVÁS

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy Zánka Község Önkormányzatának „A környezet védelméről” szóló 16/2004. (IX.20.) számú rendelete kimondja, hogy: az ingatlan előtti járda szakasz (járda hiányában 1 m széles terület-sáv), illetve ha járda mellett zöld sáv is van az úttestig terjedő teljes terület, a járda szakasz melletti nyílt árok és ennek műtárgyai (áteresz), gyomtalanításáról, hótól, jégtől mentesítéséről, a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és más hulladékok eltávolításáról az ingatlan tulajdonosa (használója) köteles gondoskodni!!!

Tekintettel arra, hogy az idei télen a síkosság mentesítési feladatoknak több ingatlantulajdonos nem tett eleget, ezért a kötelezettség elmulasztása miatt a következő alkalommal az Önkormányzati rendeletben előírt szankciót kell alkalmazni, mely 30.000,- Ft-os pénzbírság kiszabásával jár.

Kérem a lakosságot, hogy a fent említett feladatokat maradéktalanul elvégezni szíveskedjenek.

Zánka, 2009. március 2.

Sólyom Béláné
körfelügyő

FELHÍVÁS

Az utóbbi időben ismételten elszaporodtak a közterületen a

kőbor ebek,

ezért *felhívom az eb tartók figyelmét, hogy az eb tartás szabályait maradéktalanul tartásák be, mert a szabályokat megszegők szigorú eljárásra és büntetésre számíthatnak!*

Az óvoda és az iskola részéről évek óta több bejelentés érkezett, hogy a kőbor kutyák falkákba verődve a gyerekeket és a felnőtteket zaklatják.

Tájékoztatom az eb tartókat, hogy megrendeltük a gyepmesteri szolgálattól a kőbor ebek befogását.

*Sólyom Béláné
körjegyző*

Tájékoztató a munkanélküli lakosság foglalkoztatásáról

2009. január 01-ei hatállyal változtak a 1993. évi III. törvény, az un. „Szociális törvény” előírásai.

A módosítások a munkanélküli lakosság meghatározott szempontok szerinti (kor, iskolai végzettség, egészségügyi állapot, pénzbeli ellátás) felülvizsgálatát írják elő, illetve egész évre kiterjedő foglalkoztatási terv kidolgozását teszik kötelezővé az önkormányzatok számára.

Módosulnak a pénzbeli munkanélküli ellátások is, az alábbiak szerint:

I. Aktív korú ellátott az lehet, aki az elmúlt 2 évben legalább 1 évig együttműködött a Munkaügyi Központtal, családjában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a 25.650.-Ft-ot, és vagyona nincs, kivéve az általa lakott ingatlant. Ők vagy rendszeres szociális segélyt, vagy rendelkezésre állási támogatást kaphatnak, az alábbi feltételek szerint:

1. Rendszeres szociális segélyben részesülők :

Ebbe a csoportba az 55 év felettek, az egészségkárosodott, a 14 év alatti gyermeket nevelők tarthatnak, ha más ellátásban nem részesülnek, vagy

nincs napközbeni ellátásra lehetőség.

Ők anyagi ellátást kapnak, azonban további munkavállalásra *nem* kötelezhetők, de együttműködési kötelezettség áll fenn az önkormányzat által kijelölt szervvel, elsősorban a Családsegítő Szolgálattal.

Ha az ellátott vállalja a munkát, a másik csoportba kerül, és ennek megfelelően kell a továbbiakban ügyét intézni, tehát az illető „RÁT”-os lesz.

1. Rendelkezésre állási támogatás: („RÁT”)

Ezt az ellátást az 55 évnél fiatalabb, a Munkaügyi Központtal együttműködő, de álláskereső ellátást már kimerítő munkavállalók tartoznak.

Ők a szabad munkaerőpiacon, vagy az önkormányzatok által szervezett közfoglalkoztatásban vesznek részt. Munkaviszonyuk lejárta után rendelkezésre állási támogatás kerül megállapításra. Összege a nyugdíjminimum összegével azonos: 28.500Ft/hó.

A munkanélküli ellátással kapcsolatos bővebb információ a Polgármesteri Hivatalban kérhető. Itt tekinthető meg a község Közfoglalkoztatási terve is.

TÁJÉKOZTATÓ

A rendőrség körzeti megbizottai (kmb) rendvédelmi, közbiztonsági, személy- és vagyonvédelmi ügyekben – indokolt esetben az alábbi telefonszámokon érhetők el:

Stumpf József 30/600-4621

Kovács Zoltán: 30/600-4623; 70/619-3322

HÍRDETMÉNY

Értesítjük a lakosságot, hogy Zánka településen

**2009. március 26-án 8.30-17.00 óráig
TÜDŐSZŰRÉS lesz.**

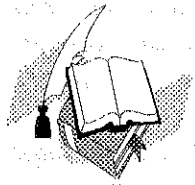
Ebédszünet: 12.00-12.30-ig

A vizsgálat alkalmas a tüdőbetegségek időben történő felismerésére.

Javasolt *minden 20 év feletti* lakosnak, akiről egy éven belül nem készült mellkasfelvétel.

A szűrésen egészségbiztosítási kártyával és lakcímgazoló igazolvánnyal kell jelentkezni.

Panasz nélkül is lehet beteg!

Intézményeink életéből

Rovatvezető: Csékei Marianna

Bölcsöde

Változó világunkban egyre jobban előtérbe került a **bölcsöde szükségessége**. A családot vállalni szándékozó nők nagy dilemmája, hogy vajon a gyermekgondozási idő leteltével vissza tudnak-e menni munkahelyükre. Továbbá azok a családok, akik anyagi nehézségekkel küzdenek hova tudják elhelyezni kisgyermeküket a GYED után. Ezt a kérdéskört körbejárva döntött úgy a fenntartó, hogy 2008. szeptember 1-től bölcsődei csoportot indít az óvodában. Mivel az alapvető feltételek (csoport szoba, öltöző, mosdó) adottak voltak, a megfelelő bútorzat és felszerelések beszerzésével – a gondozónők lelkes munkájának köszönhetően – igényes, színvonalas környezetet tudtunk kialakítani az ideiratkozó csöppségek számára.

A Zsebibaba csoportba 11 kisgyermeket vetünk fel, de a létszám folyamatosan változik igény szerint. A bölcsődei szolgáltatást a zánkai szülőkön kívül a környékbeli településen élő családok is igénybe vehetik.

A gyermekek zökkenőmentesen beilleszkedtek a közösségbe, szeretnek ide járni. A gondozónők, **Sárffi Mariann** és **Sólyom Julcsi** őszinte szeretettel és türelemmel veszik körül az apróságokat. Az ő munkájukat **Steierleinné Edit** segíti. A napi elfoglaltságok – gondozási műveletek és a játék – mellett jut idő a helytelen testtartásokból adódó hibák korrigálására is.

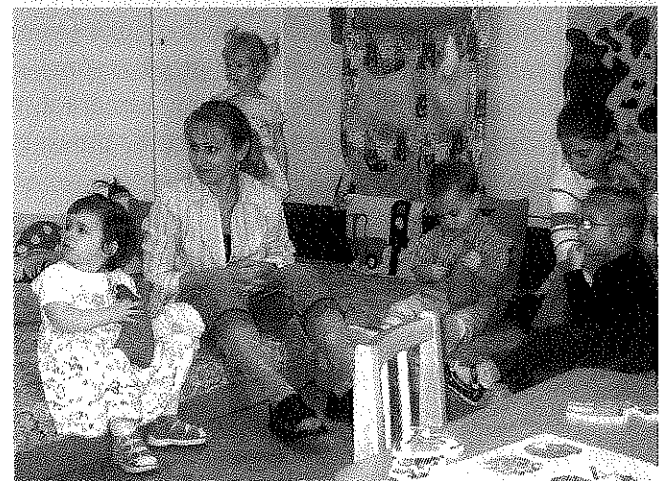
A szülők, az intézmény és a fenntartó közreműködésével érdekképviselői fórumot hoztak létre, amely az intézménnyel jogviszonyban lévők érdekeit védi. A bölcsődéseknek az óvodásoktól eltérő az életkori sajátosságaik, ezért az óvoda kertjében külön udvarrész biztosítottunk a számukra és a teraszt is átalakítottuk. A gyerekek kedvük szerint részt vehetnek az óvodai ünnepélyeken, rendezvényeken (télapó, karácsony, farsang). A bölcsődei csoport külön egységként működik ugyan az óvodában, de a közös épület, a hely ismerete, az ismerős arcok megkönnyítik a csöppségek bölcsődéből óvodába való átmenetét.

Óvoda

A hosszú téli szünet alatt mindenki kipihen-

hette magát, kellett is ez a feltöltődés, hiszen az év első hetei igazi zord idővel köszöntöttek ránk. A téli fagyos időt ellensúlyozta a lázas készülődés a farsangra. Heteken keresztül díszítettük, csinosítottuk az óvodát.

2009-02-04-én **szülői értekezletet** tartottunk, amelyen értékeltük az elmúlt félévet és megbeszéltük a farsangi előkészületeket. Meghívott vendégeink voltak **Horváth Lajos** igazgató úr és **Dobosné Varró Anna (Panni)** tanító néni, akik tájékoztatták az

iskolába készülő gyermekek szüleit.

2009-02-13-án pénteken délelőtt farsangi mulatságot szerveztünk. Az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is vendég művészeket hívtunk, akik színebbé varázsolták a programot. Vidám, zenés, interaktív műsorokkal alapozták meg a jó hangulatot.

2009-02-24-én az iskola meghívására a Faluházban télüző, tavaszváró hangversenyen vettünk részt. A terem megtelt óvodásokkal és iskolásokkal, akik önfeláldan együtt énekeltek az ismert gyermekdalokat az előadókkal.

Kránicz Attiláné

Iskola

- Emelkedett lélekkel gondolhatunk vissza a **karácsonyi ünnepkör** rendezvényeire: az adventi készülődésre, a köveskáli műsorunkra, a zánkai falukarácsonyra, az iskola karácsonyi ünnepi műsorára. Köszönettel tartozunk a szereplőknek, a szülőknek, a felkészítő pedagógusoknak és támogató partnereinknek. Iskolánk színvonalas működéséhez minden segítő kézre szükségünk van: talán itt van a helye utólagosan is megköszönni – az előző lapszámunkból sajnálatosan kimaradt – **Herczeg Zsuzsa** által készített akvarellt, amelyet az iskola javára ajánlott fel.

- Tanulóink nagy örömmel várták a téli szünetet, a családok legnagyobb ünnepét, a karácsonyt, sakkozóink azonban az óév elbúcsúztatásaként december 28-án **Szilveszteri Sakk Bulira** gyűltek össze az iskolába. A Révfülöp-Zánka SE felnőtt sakkozói közül 10 fő, az iskolások közül pedig 14-en neveztek be a nagyon hangulatos villámversenyre, amely nagy izgalmakat hozott: az alsó tagozatos tanulóinknál **Szűcs Olivér** (3. oszt.), a felsősöknél **Kovács Dániel** (8. oszt.), míg a felnőtteknél **Istvándi Lajos** nemzetközisakk mester bizonyult a legjobbnak, de minden résztvevő kiérdemelte a **Bárczay Sanyi bácsi** és **Klepeisz Zoli bácsi** által készített finom ebédet és az apró ajándékokat.

- A 2009. év eleje egyaránt szólt a tanulmányi erőfeszítésekről, a kulturált művelődésről és az önfeláldt szórakozásról. Tanulóink többsége helyt állt a tanulásban és a képességeikkel, erőfeszítéseikkel arányos **bizonyítványt** vehetett át az osztályfőnöktől január 23-án. A 8. osztályosok közül 11

fő (61 %) másnap, szombaton **központi felvételi írásbeli vizsgán** is megmérte tudását, és mint utólag kiderült – csodák nincsenek-, az elvárt szinten teljesítettek: az 56 pontos átlagból a magyar 32, a matek 24 pontra sikerült. A jobbak közül **Schmidt Borbála 73, Kovács Dániel 70, Simon Annamária 68, Gerencsér Benedek 62** pontot ért el. Ők négyen egy hét múlva, a központi tehetséggondozó felvételi vizsgán is (jan. 31.) szerepeltek, **Schmidt Borbála 75** pontjával kiválóan teljesített, amelyhez gratulálunk! A többiek is helytálltak, de ők még izgulhatnak az egész osztállyal együtt: vajon melyik megjelölt középiskolába nyernek felvételt?!

- A **veszprémi Petőfi Színház** előadásain több alkalommal is részt vehettek bérletes tanulóink: az alsósok a „**Mátyás király krónikái**” (2009. 01. 28), míg a felsősök „**Én és a kisöcsém**” (2009.01. 06) és a „**Hyppolit, a lakáj**” (2009. 02. 04.) c. produkcióknak tapsolhattak.

- A Faluházban tanulóink közreműködésével és a szülők, nagyszülők támogató jelenlétével a **Magyar Kultúra Napján** (január 22-én), szép műsorunk lehettünk résztvevői.

- A január 15-én elrendelt iskolaszünet és annak okozója, az ónos eső, kedvet teremtett a csúszkáláshoz, korcsolyázáshoz, a **Zánkai Jégkarnevál** (2009. 01. 17.), ehhez igazán jó alkalmat és az égiek kitűnő időt biztosítottak a Balaton jegén és a strand területén, amelyen számos tanulóink nagy élvezettel részt vett.

- Télvíz idejére szervezett, hagyományosan megrendezésre kerülő **sport program**nak számít, a balatonfüzfői **úszásoktatásunk**. Februárban és március első felében összesen 29 tanuló jár hetente egyszer, öt héten át. Tíz gyermek oktatásban részestül, 19 pedig felügyelet mellett élvezzi az úszás örömeit. **Köszönjük a „Zánkai Iskoláért Alapítvány”** segítségét, az útiköltség egy részének átvállalásában.

- Veszprém megyei szinten jegyzett szép sportsikereket is elértünk: **Gaal Levente** (3. oszt.) **judóban**, az **Ajkán** rendezett **diákolimpián 2. helyezést** (ezüst érem) ért el (2009. 01. 31.). **Sakkozóink** közül a február 21-én, **Pápán** megrendezésre kerülő Veszprém Megyei Diákolimpia Döntőjén vitézkedtek többen is. Közülük nagyon szép eredménnyel **bronz érmét** szerzett (3. helyezés) **Kovács Dániel** (8. oszt.), míg **Sári Ferenc** (3. oszt.), **Sári Franciska** (5. oszt.) és **Lakosi Livia**

(6. oszt.) éppen, hogy lemaradtak a dobogóról, sőt **Gyórfy Bálint** is pozitív mérleggel zárt és megérdemelnek minden dicséretet!

- Közben nem feledkeztünk meg a természetvédelemről és saját magunk biztonságáról sem. Januárban – **Molnár Kati néni** vezetésével - megszerveztük iskolánkban a **madáretetést**. A szülők aktív közreműködésével – köszönet érte! – szebbnél-szebb, praktikusabbnál- praktikusabb madáretetők készültek és osztályonként felvállalták tanulóink a mindennapi etetést. 2009. február 11-én a **Balatonfüredi Rendőrkapitányság** szervezésében **Szekeres Kornél** rendőrtiszt tartott foglalkozást a 3-4. osztályban, „**Biztonságban otthon**” címmel.

- A napi munkán túl pedagógusaink szakmai továbbképzéseken, értekezleteken is részt kell veyenek: **Csékei Marianna** hétről-hétre péntekszombaton vesz részt a „nem szakrendszerű oktatás”-sal kapcsolatos kötelező továbbképzésen, **Siposné Bányai Ildikó** és **Kruczler Ágnes** két napos, GYIC-ben rendezett németes konferencián, **Horváth Lajos** Balatonfüreden és Budapesten is munkajogi továbbképzéseken, míg **Pálffyiné Szabó Ida** kétszer a Balatonfüredi Városi Könyvtárban vett részt értekezleteken.

- Nemcsak magunkat képezzük, hanem az utáunk jövő egyetemista fiataloknak is segítünk, ha mód nyílik rá. Volt diákjaink közül **Kovács Tamara** január 30-tól, **Péringér Noémi** február 9-től két hétig tanítási gyakorlaton volt iskolánkban, sőt még **Gógös Ferenc** is kért egy napra könyvtár gyakorlati segítséget. **Kereszturi László**, **Siposné Bányai Ildikó** és **Pálffyiné Szabó Ida** ezt a segítséget annál is inkább szívesen megadta, mert a munkához való hozzáállás fiataljaink részéről nagyon jó volt!

- Az év eleji munkánk szerves részét képezik az **értekezletek**: osztályozó értekezlet (január 19.), 1. félévi értekezlet (január 26.), iskolai szülői értekezletek (január 28, és február 3.), óvodai szülői értekezlet (febr. 4.) stb., amelyeken a tanulmányi sikereink mellett a magatartási problémák is szóba kerülnek.

- A **Zrínyi Ilona Matematikai verseny** (2009. 02. 20.) megyei fordulója kezdetét jelentette a szakági versenyeknek, ezt követi az **alapműveleti matek verseny**, amelyre a tanulók szintén **Szántó Edit**, **Dobosné Varró Anna**, **Loch Ildikó** és **Bárczay Sándor** irányításával készülnek. **Molnár**

Katalin a Herman Ottó versenyre és a **Geoparkos** vetélkedőre készül válogatott diákjaival, míg áprilisban lesznek a 8. osztályosok német nyelvvizsgálói, amelyre **Siposné Bányai Ildikó** készíti fel az arra vállalkozókat.

- Nagyobb rendezvényeinknek a sorát az **I. Medvenapi Találkozó** (2009. 02. 02) nyitotta meg, a kicsi és nagyobb gyerekek óriási öröme. A **veszprémi Állatkert** szakemberének bevonásával, a tudományos ismeretterjesztést próbáltuk kombinálni a játékos maci gyűjtési versennyel. A rendezvény lázba hozta az iskolát, sőt a környező 4 óvodát is. Összesen majd' 800 játékmaci gyűlt össze **Tóthné Bőczy Ildikó** néni (ötletgazda) és **Siposné Bányai Ildikó néni** (DÖK) szervezésében és az iskola könyvtárában csodájára járhatott a nagyérdemű közönség. **Koncz Otília** (2. oszt.) erről „**Maci Nap Zánkán**” c. cikkében nagyon szépen beszámolt a Veszprém megyei **Napló** hasábjain is, amelyet érdeklődve olvastunk.

- Iskolánk legnagyobb tavaszváró rendezvénye kétségkívül a **Farsang**. Az idei Farsangra (február 13.) már hetekkel előtte készültek a diákok-szülők-tanárok, és meg is lett az eredménye, ennyire jól szervezett, látványos, színvonalas farsang talán még nem is nagyon volt az utóbbi időben! Pedig a tavalyi is jó volt! A **Sáriné Albert Éva** SZM elnök által megszervezett szülők kiválóan együttműködtek az osztályfőnökökkel, gyerekekkel egyaránt! De még egyéni felajánlásokat is tettek: pl. **Egyed Attiláné Kruczler Ágnesnek** segítve, hetekig gyakorolta a 7. osztályosokkal a nyitó táncot. Az eredmény szenzációs! **Nagy Tamás** profin hangosított! Az ofők és gyerekek is nagyon fontosnak tartották a színvonalas produkciókat. Az alsós osztályokból mindenki beöltözve, bájos bemutatót tartott és akkor jöttek a felsősök: a színvonalat jelzi, hogy a rendkívül felkészült és látványos 5. osztály „csak”3. helyezett tudott lenni, az ókort a színpadra varázsoló produkciójával. Mert jött a győztes, a 6. osztály! A jelenkor „menő” TV műsoraiból állított, össze mindenkit hahotára készítő paródiát. És hát: nem feledhetjük Annamariék „ezüstös” produkcióját sem! Nagyon sok munka, kitűnő együttműködés, átütő siker! Talán így összegezhető az idei bozzays Farsang! (Aki lemaradt róla élőben, megtekinthette a Zánka TV-n, vagy DVD-n.)

- Tanulóink meg is érdemelték a jégtörő Mátyás napjára betervezett **Tavaszcímű Koncertet** (febr. 24.), amelyet a környező óvodák bevonásával, a

Faluházban tartottunk. **P. Nagy Ferenc** (ex Tolcsvay Trió) és **Kovács József László** (ex 100 Folk Celsius) profi gitárjátékukkal, énekhangjukkal és jó humorukkal könnyedén dalra fakasztották a zsúfolásig megtelt Faluház gyermek közönségét. A „*Micimackó*”, a „*Paff, a bűvös Sárkány*” dallamát még a felnőttek is dúdolták, vagy önfelédten énekelték!

- Zenés-táncos ünneppel, napi próbákkal készülnek tanulóink (**Csékei Marianna**, **Kruczler Ágnes**, **Kovács Tamara** segítségével) Március 15-ére, amelyet várhatóan sikerrel adnak elő Balatonakaliban és Köveskálón is. **Hégyel Gábor** ének tanár is készül már csapataival a március 17-i **zenei vetélkedőre**, amelyet a Veszprém Megyei Közművelődési Intézet felajánlásaként, **Varga Károly**, a Magyar Rádió egykori zenei szerkesztője, népszerű riportere vezet majd a Faluházban, az egész iskola számára.

- Az 1. osztályba készülő gyerekek és szülei is megjelentek iskolánk **nyílt napján**, ahol **Vidosa Lászlóné** tanítónéni 1. osztályának **matematika** óráját, **Dobosné Varró Anna** (leendő elsős) tanítónéni 4. osztályának **magyar** óráját, **Kruczler Ágnes német** óráját (1. osztály) és emellett a 4. osztályosok **bábműsorát** és **német nyelvű jelene-tét** tekinthették meg az érdeklődők.

Koncz Otília meséje (Balatonakali, 2. osztály)

BRIGETÍLIA

Hansze lánya Brigetília, kedvelte az állatokat. Brigetília örült egy kenyér héjának is. Bár családja szegény volt, de rendesek. Csak egyvalaki nem, Brigetília huszonnégy éves testvére. Úgy hívták, hogy Kóv. A családnak összesen egy barna lova volt. Hansze egy nap hintót is barkácsolt hozzá. Egy nap a két testvér elment az erdőbe. Megálltak egy fa mellett.

Kóv így szólt: *-Menj be az erdőbe gombászni, én itt megvárlak!*

Brigetília szót fogadott, elindult beljebb az erdőbe gombászni. Dalolva suhant a fák között, szedegette a gombákat. Amikor kosárája megtelt gombával, elindult vissza a hintóhoz. Amikor visszaért, a hintónak csak a hült helyét látta. Késébeesetten kiabálta nővére nevét. Egy ideig kiál-

tozott, de amikor látta, hogy hasztalan, abbahagyta a kiabálást. Leült egy tuskó mellé és elkezdett sírni. Eközben neszezés ütötte meg a fülét. Egy kis erdei nyuszi a tuskón ült és nyugtatgatta Brigetíliát. Brigetília az aranyos lény láttára abbahagyta a sírást.

Eközben Kóv hazaért a hintón. Szegény Hansze siratta a lányait, legfőképpen Brigetíliát. Kóv azt hazudta, hogy Brigetília elaludt a hintóban, s majd ő lefekteti. Hansze nem szólt semmit. Kóv a hintót a ház mögé dugta. A barna lovat elcsapta és szaladt fel a szobájába, mintha Brigetíliát vinné az ágyába. Ezután felvette a legszebb ruháját, megcsinálta a haját és kiment az erkélyre, hogy mindenki láthassa a szépségét, és hátha férje akad. Várt-várt, de senkinek nem tetszett az arra járók közül. Ekkor nagyon mérges lett, ledobálta gönceit és bevonult a szobájába.

Eközben a nyuszi elvezette Brigetíliát egy üres házhoz. Útközben Brigetília elkezdte mesélni egyik történetét:

-Az apám szegény ember volt. Még most is az. Csak egy lovunk volt akkor még. Egyszer, amikor énekeltem, a hangom idecsalt egy ifjút. Nem volt időm sokáig nézni, mert gyorsan nyúllá változott.

-Nem ismersz ilyesvalakit a barátaid közül?
A nyuszi csak kuncogott ezen. Ekkor értek oda.

-Ó milyen takaros kis ház! -kiáltotta Brigetília.

A nyuszi felugrott a párkányra. A virágok illata odacsábította Brigetíliát is. Ő a házból érezte a virágok illatát. De közben figyelte a nyuszt is, aki szagolgatta a virágokat. Brigetília a félelmet is érezte, meg a csodát is. Gondolta, hogy nővére otthon is rosszban sántikál. Tudta, hogy neki hamarosan el kell innen mennie, vagy vége. Tudta, hogy Hansze sokat sírt már érte.

Gondolkozása közepette egy kis madár szállott a kezére, és mintha valamit akart volna mondani. Szerencsére Brigetília értette az állatok beszédét. Megértette, hogy a kismadár négyszemközt szeretne vele beszélni, ezért követte az erdőbe. Ekkor a kismadár közölte ezt, madárnyelven:

-A herceg feleséget keres magának. Az előbb járt errefelé.

Brigetília ezt mind megértette. Bokortól-bokorig próbálta megelőzni a herceget. Jócskán megelőzte. Ekkor egy réten megállt. A kismadár most mindha ezt akarta volna mondani:

-Táncolj soká széplány, én majd dalolok!

Brigetília szót fogadott a madárkának. Ellejtette legszebb táncát, a madárka meg csak dalolt,

dalolt fáradhatatlanul. Egyszer csak nagy fényesség tűnik elő a fák közül. Kilép a királyfi. Egyből szemei a lányon ragadtak. A herceg csak nézte Brigetiliát, Brigetília meg a herceget. A herceg tekintetével mintha azt akarta volna mondani: Táncolj még te szép leány. Brigetília lassan táncolt, s közben szemét nem tudta levenni a hercegről. Elragadta magával a szerelem. Érezte, hogy szíve a szerelem tüzeiben ég. Eközben megjelent a nyuszi. És magával vonszolta Brigetiliát. Brigetília vissza-vissza nézett, de nem volt bátorsága visszamenni a herceghez. A madár énekelve távozott.

Kóv eközben teljesen megőrült. Mindenáron akart magának egy férjet. Szegény anyját dolgoztatta. Befestette a haját, kifestette az arcát, szép ruhát varratott, műkörmöket ragasztatott. Ezután Kóv kiült az erkélyre. A házuk a tó mellett állott. Kóv szobájának piciny erkélye a tó felé nézett. Arra ugrált egy béka. Kóv azt hitte, hogy elvárzsolt királyfi. Leszaladt a lépcsőn. Felemelte a riadt békát és némi habozás után megcsókolta. Csodák csodájára a béka nem változott királyfivá. Kóv undorodva elhajította a békát, sőt még ezt is hozzátette: *-Fűjj, undorító jövevény.*

Ezután elszaladt a mosdóhoz. Fél órán keresztül köpködve mosta le a száját. Ezután leszaladt a földszintre panaszkodni apjának. Az apja, vagyis Hansze éppen kötőtűt faragott, hogy Kóv anyja tudjon kötni. Ekkor ért le Kóv. Elkezdte mesélni a számára undorító történetét. Apjának és anyjának semmi kedve sem volt meghallgatni Kóv történetét. De nem akarták megbántani Kóvot, ezért türelmesen hallgatták a panaszkodással tele történetet. A történet végén apja és anyja próbálták lebeszélni Kóvot a káromkodásról. Ekkor Hansze megkérdezte:

-Mikor ébred fel Brigetília?

Kóv nem válaszolt.

-Felmegyek, megnézem Brigetiliát!- aggodalmaskodott Kóv anyja.

-Ó édesanyám, csak azt ne tedd!- kérlelte Kóv.

-Miért ne tegyem?- kérdezte Kóv anyja.

-Hát tudod anyám, az az igazság, hogy Brigetília lázas!- próbálkozott Kóv.

-Éppen azért kell felmenni hozzá, hogy segítsünk neki gyógyulni!- szólta bele Hansze is.

Kóv erre nem tudott mit válaszolni, hanyadt vágta magát a cementen.

-Jézusmária!- ijedt meg Hansze.

-Kihívjuk az orvost!- folytatta Hansze.

Kihívták az orvost. Az orvos megállapította, hogy betört a feje.

-De várjon még doktor úr!- mondta Kóv aggódó édesanyja.

-Ha már itt van, megvizsgálhatná Brigetiliát is!

-Na jól van, de akkor nyolcszázat kell fizetniük!

-Jól van nem baj, kifizetjük!

Fölmennek az emeletre.

-Na, hol van az a Brigetília?- kérdezte az orvos.

-Ott fekszik az ágyon!

Odamennek. nincs itt. Ekkor odalépett Kóv: *-Ne hibáztassák Brigetiliát. Mert otthagytam az erdőben. De már megbántam.*

-Kóv, hát te voltál?- kérdezte Hansze.

-Igen, én voltam! Sajnálom.

-Jól van ezért, mert bevallottad, nem ve-rünk el!- mondták a szülők. *-Így legalább csak négyszázat kell fizetniük.....*

-Jobban érzed magad?- kérdezte a kórházban Hansze.

-Igen!

Ekkor az orvos kijelentette, hogy hazamehetnek. Másnap az egész család hintón megkereste Brigetiliát. Kóv bocsánatot kért Brigetiliától. Brigetília megbocsájtott, és elmesélte a történetét.

VÉGE

A zánkai Bozzay Pál Általános
Iskolába

BEIRATKOZÁS

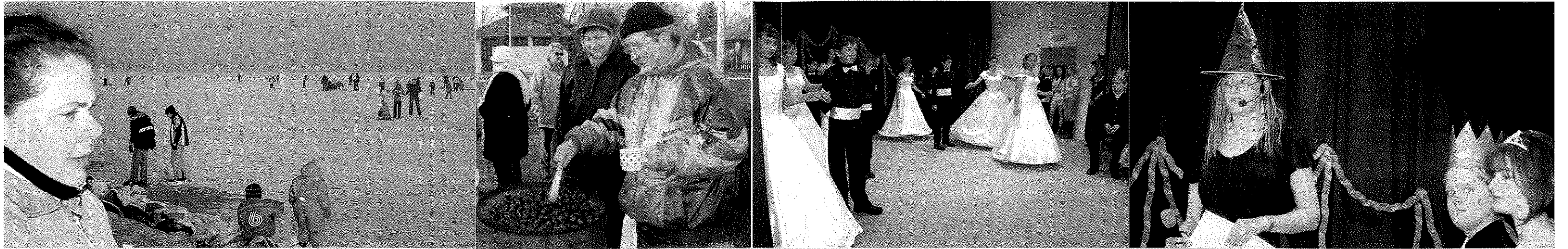
2009. március 23-24-én (8.00-16.00)
(hétfő-kedd) lesz
az iskolában.

Érdeklődni lehet: tel.: 87/468-035

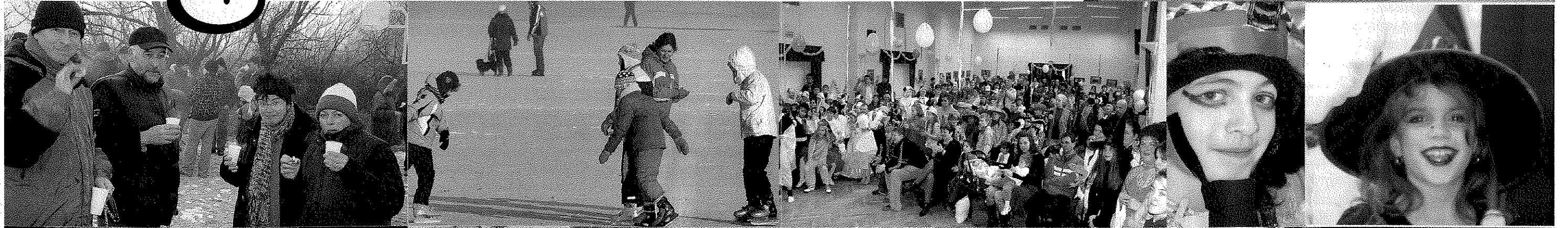
Mob.: 06/30/358-3035

e-mail=bozzay@zanka.hu

Részletes tájékozáás: Frissített
honlapunkon: www.bozzaysuli.hu

TÉLBÚCSÚZTATÓ 2009

Egészségügyi Szolgálat

Dr. Király Tünde házi orvos három előadása hangzott el a Kertbarát Köben és az Életmód Klubban, ezek rövidített változatát két részletben közöljük.

CSONTOK, ÍZÜLETEK, IZMOK ÉS MOZGÁSSZERVETI BETEGSÉGEK

Napjainkban egyre gyakrabban fordulnak elő a széleskörű és szerteágazó tünetekkel járó mozgásszervi betegségek. Az orvostudománynak sok gondot okoz a mozgásszervi betegségekkel kapcsolatos kérdések megválaszolása, mert az életvitelünk az utóbbi évtizedekben jelentős mértékben megváltozott, és napjainkban is változóban van.

Testünkben 206 különböző csont található, melyeket inak és izmok tartanak össze. Csontjaink speciális szerkezetűek, szilárdak, ugyanakkor rugalmasak is. Ezek a csontok testünk fejlődésével együtt növekszenek, szilárdulnak és erősödnek.

Csontjaink 30-35 éves korunkban érik el a maximális csonttömeget, ezt követően lassú csontfogyás következik be. 70 éves kor körül a csontok teherbíró képessége jelentősen csökken, és gyakoriak lehetnek a csonttörések. Csontjaink 85 %-át főként kalcium és foszfor tartalmú ásványi anyagok alkotják. Ezek biztosítják a csontok kemény és szilárd részeit, amelyeket a csontsejtek építenek be a rostok mentén. Csontjaink rugalmasságát az egész testünkben megtalálható proteintartalmú anyagok biztosítják. Testünk fő tengelyét a gerincoszlop alkotja, amely megtartó funkciója mellett rugalmas is, ez teszi lehetővé a gerincoszlop statikus és dinamikus terhelésének elviselését.

Csontjaink **ízületekkel** kapcsolódnak egymáshoz, amelyek helyzetüktől függően mozgathatók pl. térd, könyök, vagy rögzítettek, pl. a bordák. Az ízületi fejet porc borítja, az ízületi résben folyadék található. Ez a folyadék teszi lehetővé az ízületek súrlódásmentes elmozdulását. Sajnos a kor előrehaladtával a folyadék mennyisége fokozatosan csökken, így az ízületek mozgásképesége beszűkül, és a mozgás fájdalmassá válik.

A csontszerkezet karbantartásához szükség van megfelelő táplálékra, fehérjékre és ásványi anyagok bevitelére. Kerülni kell a rossz testtartást álló, ülő és fekvő helyzetben, továbbá testünk egyenlőtlen terhelését. Az ízületek rugalmasságának megőrzéséhez kívánatos a rendszeres test-edzés, napi egy óra séta a friss levegőn. Megerőltető fizikai munka után a testnek sok pihenésre

van szüksége. Óvakodni kell az ízületek megfázásától és a túlerőltetéstől is.

A **porckopás** (artrózis) évek alatt fejlődik ki, vagyis lassú folyamat, az idős kor betegsége. Oka abban keresendő, hogy a porc regenerálódása a kor előrehaladtával minimális mértékű. Az artrózis a térd és a csípő leggyakoribb betegsége. Általában műtéttel lehet segíteni rajta, ugyanis deformálódásról van szó, amely együtt jár a mozgás beszűkülésével. Végző esetben protézis beültetésére kerülhet sor. Sajnálatos kísérőjelensége az erős fájdalom. A fizioterápia, amelyet a zánkai rendelőben is alkalmazunk, főleg fiatal korban lehet eredményes.

A **csonttritkulás** az egységnyi térfogatra jutó csonttömeg csökkenését jelenti. Általában a helytelen táplálkozás az oka, vagyis a szerves és szervetlen anyagok azonos arányban történő csökkenése miatt következik be. Erre a betegségre hajlamosít a dohányzás, a kevés testmozgás, az ásványi anyagok elégtelen bevitele, a folyadék, a napfény és a D-vitamin hiánya. Csontritkulást idézhet elő továbbá a szteroidok szedése, egyes üdítőitalok, és a túlzott kávéfogyasztás. A nőknél a menopauza idején felerősödnek a csontritkulási folyamatok. A férfiaknál ez a folyamat lassabban zajlik. A csontritkulást kényeztető fájdalom kíséri, előfordulhatnak spontán csonttörések, a gerinc meggörbülése, csigolya-, combnyak-, csuklótörések.

Az utóbbi időben a fiatalok körében egyre nagyobb mértékben fordulnak elő ezek a problémák. Javallott két évente megjelenni csontszűrő vizsgálaton, hogy a valós helyzet kiderüljön, és a bajokat időben lehessen orvosolni.

Testünkben 650 különböző **izom** található. Az izmok teszik lehetővé az ülést, az állást, a járást, a lélegzést, a vér keringését, a szem mozgását, de még a táplálék emésztőrendszerben való haladását is. A vázizmok funkciója a test megtartása és támasztása, valamint az akaratlagos, tudatos mozgások lehetővé tétele. A simaizmok akaratunktól függetlenül működnek és irányítják a testfunkciókat. Ilyen izomszövet található az erek, illetve az üreges szervek, pl. a bél, a húgyhólyag, a méh falában. Izmaink működéséhez energiára van szükségünk, amelyhez a belélegzett oxigénből és az ételből jutunk. Az izmok inakkal tapadnak a csontokhoz, amelyek ínhüvelyben helyezkednek el, ez egy hártós anyag, amely megerőltetés vagy fertőzés esetén begyulad és fájdalmassá válik.

A mozgás az izmok összehúzódásából és elernyedéséből áll. Az intenzív fizikai aktivitás hatására az izmok hossza megrövidülhet, ami újabb terhelés esetén akár sérülést is eredményezhet. Az ízületi mozgáskiterjedés beszűkülése a hétköznapi életben is komoly problémákat okozhat. Mindenkinek ismerős a hát- és derékfájdalom, a szűrő-égető érzés a lapockák és a nyak környékén. A fáradtság az izmok mozgása következtében keletkezett tejsav miatti izomláz formájában jelentkezik.

Az izomvesztés folyamata 30 éves kor körül kezdődik, és az izomtömeg és izomerő fokozatos csökkenését eredményezi. Szerencsére ez a folyamat részben megakadályozható vagy legalábbis lényegesen lassítható rendszeres testmozgással, nyújtással. A nyújtó gyakorlatok alkalmazásával rengeteg ún. hétköznapi baleset is elkerülhető lenne, mivel a rendszeres mozgás fenntartja, illetve növeli a vázizmok méretét és hosszát. Az izmok nyújtása elősegíti az izomnövekedést is. A nyújtógyakorlatok teljes terjedelmükben megmozgatják az ízületeket, ezáltal javul a testtartás, nő a hajlékonyság, így csökken a rosszul kivitelezett mozgulatok okozta ízületi sérülések kockázata.

Mozgásszervi problémáik esetén is keressék fel bizalommal házi orvosukat!

A következő előadásról szóló cikkben a tipikus férfibetegségek, és az alkoholbetegség lesz a téma.

Dr. Király Tünde házi orvos előadását lejegyezte:

Loch Ottó

**FALUHÁZ -
EGYESÜLETI ÉLET**

Rovatvezető: Németh Borbála

Év végi beszámoló

2008. december 17-én *Karácsonyi Játsszóház*-zal vártuk a falu lakóit. Kisebbség és nagyobbak különféle karácsonyi ajándékokat és díszeket készítettek, közben karácsonyi muzsika szólt és finom tea mellett kellemesen elbeszélgettek a résztvevők. Két nappal később tartottuk a *Falukarácsonyt*. Bár az időjárás nem volt kegyes hozzánk, mégis sokan eljöttek az ünnepségre, ahol a forró tea, a forralt bor, a sült gesztenye és a finom sütemények mellett különleges műsorban volt részük.

Felléptek a *zánkai Óvoda Szivárvány csoport-*

jának tagjai, a Magyar Tenger Néptánc-együttes, a Magyar Tenger Népdalkör, de hallhattunk verset Loch Ottótól és megcsodálhattuk a Kid Rock and Roll csapat táncos lábú tagjait is. Meghitt, kellemes estét töltöttünk együtt, amit aztán pár nap múlva egy fergeteges év-búcsúztató buli követett.

A *szilveszteri Batyus bál* hangulatfelelőse a *Pulzus Együttes* volt. Már az előzetes asztalfoglalások leadásakor tudtuk, hogy teltházas rendezvény vár ránk, hiszen 116-an jelezték, hogy a Faluházban szeretnék búcsúztatni az óévet. A hajnalig tartó mulatságon a résztvevők sokat beszélgettek, nevettek, táncoltak és természetesen tombolasorsolást is tartottunk. Ezúton is köszönjük *Zánka Önkormányzatának, a Magyar Kultúra Alapítványának, Szabó Péternek, Scher Zsoltnak, Hoffmann Orsolyának, Bácsi Attilánénak, ifj. Szabó Lászlónak, Szabadiné Szabó Erikának, Varga Zoltánnak, Gaál Ferencnek, Egyed Istvánnak, Kamondi Tamásnak és Szabó Gyöngyinek* a felajánlásait, valamint a *Bozzay Pál Általános Iskola Szülői Munkaközösségének* a szervezésben nyújtott segítségét.

Jég-Karnevál

2009. január 17-én a *Kertbarát Körrel* karöltve Jég Karnevált rendeztünk a zánkai Strandon. Sokan lelátogattak a partra, korcsolyáztak, faku-tyáztak, hokiztak, jókat beszélgettek és sokat nevettek. Volt itt zsíros kenyér, sült gesztenye, különböző házi készítésű sütemények, tea és forralt bor is. A meghirdetett *forralt bor főzőversenyre 9-en neveztek be*. A három tagú zsűri szavazatai alapján végül a *Fiatalok csapata* lett a harmadik, második helyezést ért el *Egyed István* és első lett *Takács Ferenc*. Gratulálunk!

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA

2009. január 22-én rövid műsorral emlékeztünk meg a *Magyar Kultúra Napjáról*. A zánkai Faluház művelődésszervezőjeként nélkülözhetetlenek tartottam hangsúlyozni a kultúra, valamint annak közvetítésének fontosságát.

Január 22-ét – *Himnuszunk születése napját* – legújabb kori történelmünk avatta a Magyar Kultúra Napjává. Ez az a nap, amikor főhajrással emlékezhetünk meg legfontosabb közös kincsünkről, arról, amely jelzőjét és minősítését adhatja létünknek, arról, amely megkülönböztet bennünket más

népektől.

Ez a magyar kultúra.

Nem különb és nem több, mint más nemzetek kultúrája, de földrajzi és történelmi helyzete által különös státusú: a velünk együtt élő népek felelősséggel gondozott kultúrájának megőrzésében betöltött szerepe által.

A magyar kultúra életünk érdekében kifejtett cselekvés és nemzeti azonosságtudat egyszerre. A kulturális hagyomány és érték, amelyet a történelmünk során létrehoztunk igazolást ad fennmaradásunkhoz. Ebben a folyamatban nemesedett kultúránk, őrizte meg a falvak hagyományát, a nép ajkán születő dalokat, a keze által formált eszközöket, a kúriák és kastélyok szervező erejét és műveltségét. S mindenekelőtt talán a legfontosabbat, az anyanyelvet, amely egyformán szól mindenkihez, s amelynek megkülönböztetett szerep jutott.

Nem véletlen, hogy értékeink, kincseink közül éppen nemzeti himnuszunk születése vált a magyar kultúra ünnepévé. Nem csak a magyar sors, magasztos történelmünk viharos századai sejlének fel gyönyörű himnuszunkban, hanem a nép által átörökített, megőrzött – tudatunkban folytonosan jelenlévő és belőle építkező – kultúra is. Így az oly sokszor énekelt vagy idézett sorok között – *“Isten áldd meg a magyart”* – mindig ott dobog, lüktet a közismert *“Megismerni a kanászt”* kezdetű pásztornóta is, amely kultúránk közös kincse. Mert ahogyan **Kodály** írja: *“Az az igazság, hogy a földműves nép közt fennmaradt dalok java valamikor az egész magyarság tulajdona volt. ...ez az a közösség, ahol egy érzésben találkozhatnak az egyszerű pásztor a nemzet bármely nagyjával, ahol mind a kettő csak ember, és annyit ér, amennyire ember.”*

Ezer esztendővel ezelőtt István sorsfordító döntésével – a koronázással – a keresztény Európa irányában jelöltetett ki a magyarság útja.

Egy évezred itt Európában, amióta a világ figyel ránk!

Egy évezred, amióta küszködve, vigyázva építjük magunkat. Beszívjuk és kileheljük Európa, a világ kultúráját, és vigyázunk az értékekre, amelyeket magunkkal hoztunk. Megosztjuk megosztható tudásunkat a világgal, még ha a világ nem is érti mindig, mit jelent és mit mond nekünk **Balassi**, **Csokonai**, **Ady**, **József Attila**, s talán csak sejti, mit **Bartók** és **Kodály**. De tudja a zseniális **Neumann** és **Szent-Györgyi** magyarságát.

A kultúra napja akkor válik igazi ünneppé, ha feladataink jegyében számvetést készítünk, vagy legalábbis kijelöljük önmagunkban – ki ki önmagában –, hogy milyen módon kell a ránk hagyott kulturális örökségünkkel felelősséggel bánni. S ezt tovább kell adnunk az utánunk következő nemzedéknek, annak a nemzedéknek, amelynek nevelésében szerepünk óriási. Hiszen nekünk kell az értékes mintát felmutatni: a kultúra értékeit becsülni, a törvényei szerint élni, és tanulságait érvényesíteni. Mert ez a kultúra nem csak tudást, műveltséget hordoz, hanem erkölcsöt is.

Az értelmiség alkotó-közvetítő szerepe és felelőssége óriási.

A tudomány, a művészetek nem létezhetnek azt érteni, élvezni és művelni képes emberek nélkül. Értő közönség nélkül a tudományos eredmények, az alkotások, a könyvek, a hangversenyek, a színházi előadások elvesznek, vagy létre sem jönnek. Meg kell becsülnünk alkotásainkat: tárgyi emlékeinket, kastélyainkat, kúriáinkat, amelyek értékes emlékei, lenyomatai az elmúlt koroknak. Mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni a múlt és a jelen műalkotásait, könyveit, festményeit, zenedarbait, és őrizni és védeni kell nyelvünket, mint kultúránk legfontosabb hordozóját. Védenünk kell múltunk és jelenünk kultúráját, hogy a közműveltség ne csupán kíváncsi legyen, hanem mint az élet minőségét is jelző állapothatározó vonuljon be a magyar köztudatba. Mert ahol műveltség uralkodik, ott nincs ereje a műveletlenségnek.

Berzsenyi *A magyarokhoz* című versében ezt így írja: *“Ébreszd fel alvó nemzeti lelkedet! / Ordítson orkán, jöjjön ezer veszély / Nem félek. A kürt harsogását, / A nyihogó paripák szökését // Bátoran vigyázom. Nem sokaság, hanem / Lélek s szabad nép tesz csuda dolgokat. / Ez tette Rómát föld urává, / Ez Marathont s Budavárt híressé.”*

Rövid műsorunkkal mi a magyar kultúrát kívántuk híressé tenni és úgy gondolom, hogy sikerült ünneppé varázsolnunk azt a napot. Kultúránk fontos területeit érintettük, a magyar nyelvészet és irodalom mellett, a népdal, a népzene, a néptánc és a műsor végén a Kertbarát Kör tagjainak jóvoltából a gasztronómia is helyet kapott megemlékezésünk során, hiszen finom borral koccinthatunk. A résztvevők hallhatták a Bozay Pál Általános Iskola diákjainak népdalcsokrát, Loch Ottó előadásában két verset, majd pedig Szatmári táncokat láthattak.

Az ünnepség végén **Vörösmarty Mihály** gondola-

taid idéztem: „*Kell-e dal szép, és varázsló, kell-e szép rege, vészbe játszó és derűbe, mint hazánk ege?*”

A költői kérdésekre nem szokás válaszolni, én mégis válaszoltam: kell. Igen kell szép dal és rege és bízom benne, hogy a Magyar Kultúra Napja alkalmából rendezett ünnepségen a műsorunk megdobbantotta a közönség szívét, s felemelte lelkiüket.

Farsangi beszámoló

2009. február 14-én *Valentin napi* és *Farsangi játszótérrel* vártuk az érdeklődőket a Faluházba. Lehetett gipszet festeni, rajzolni, színezn, álarcot, képeslapot és különböző Valentin napi és farsangi meglepetéseket készíteni. Egy héttel később a *Falufarsang* keretében fánk sütő versenyt és jelmezversenyt hirdettünk. A családias, de jó hangulatú rendezvényen *7-en neveztek be a fánk-sütő versenyre:*

A 4 tagú független zsűri a külsínt és az ízt is pontozta 1-5-ig adott pontszámokkal. A győzteseket oklevéllel, finom italokkal és könyvvel jutalmaztuk. Harmadik helyezést ért el *Szabó Sándorné Marika*, második lett *Tóthné Németh Brigitta*, a fánkkirálynő címet pedig *Herczeg Magda* nyerte el. A versenyt hagyományteremtő céllal indítottuk, reméljük, hogy jövőre még többen kapnak kedvet és neveznek be. Ezután tartottuk meg a jelmezversenyt, ahol a nyertes gyerekek szintén oklevelet és ajándékot vehettek át. Harmadik lett *Egyed Laura*, aki Margaréta jelmezbe öltözött, második lett *Steierlein Luca*, aki görkoris Sindyként még egy rögtönzött produkcióval is meglepte a zsűrit, első pedig *Pál Kata* lett, aki cowboy lánynak öltözött. A versenyek lezajlását követően játszottunk, rajzoltunk, beszélgettünk és természetesen az összes fánkot megettük.

Este aztán a táncmulatságon mozogtunk le a délutáni lakomát, a meghirdetett batyus bálon, ahol a talpalávalót a *Dinamit Együttes* szolgáltatta. Hajnalig roptuk a táncot, így ünnepeltük a farsangot, mely hagyományos felfogás szerint a Vízkereszt és Hamvazószerda közé eső, nagyjából másfél hónapot jelenti. A mulatságok, az evés-ivás időszaka ezzel véget ért ugyan, hiszen következik a böjt, de aztán újra ropjuk a táncot, Locsoló bállal ünnepeljük a Húsvétot.

Tévégi leltár a Kertbarát Körnél

A Kertbarát Kör megalakulásakor, 40 évvel ezelőtt, a téli időszak hasznos eltöltése vezérelte az alapítókat. A heti elfoglaltság november első hetétől március közepéig 17-18 kedd estét jelentett, amit zömmel az aktuális háztáji munkák szakmai tennivalói töltöttek ki. A Hazafias Népfőnt és a TIT segített az előadókat biztosítani, de nagyon sokszor önképzőkör-szerűen, 1-1 tag vállalta valamilyen téma felvezetését.

Ez évi témaválasztásunkhoz is 50 témajavaslat került az első megbeszélésen a tagság elé, amiből aztán szavazattöbbség alapján 17 változatos estéli elfoglaltság konkretizálódott. Az idei a második olyan év, amikor nyáron is összejövünk a soron következő rendezvények megbeszélésére, minden hónap első keddjén. Természetesen részt veszünk a másik szervezet rendezvényein, kirándulásokat is szervezünk.

Kezdesnek minden novemberben *az elmúlt évet értékeljük növényvédelmi szempontból.* Nagy Imre növényvédelmi szakmérnök vezeti az értékelést, és nagyon fontosnak tartja a jövő év növényvédelmi megtervezését, a tagság továbbképzését.

Sajnos egyre nehezebb az egyes témákhoz külső előadókat találni, ezért amit lehet önerőből oldunk meg. A kertészeti, gyógynövényes témákra én készülök fel, és természetesen ha szükséges, alkalmanként beugrást is kell vállalni.

Minden évben *egészségügyi témákra* is kíváncsiak vagyunk, így az idén is segítséget kértünk *dr. Király Tünde* háziórvostól. Különösen figyeltünk - mert rólunk volt szó - a férfi betegségekről elmondott gyakorlati tanácsokra, de izgalmas volt az alkohol és az egészség kapcsolatáról elhangzott megszívlelendő előadás is. Az Életmód Klubbal közösen beszéltük meg a csontok, ízületek karbantartását és a követendő helyes táplálkozást, életvitelt is.

Emlékezetes marad *Kellerné Papp Ágnes* bemutatója is, melynek boraihoz nagyon jól lehetett párosítani az őszi gombás ételeket. A bor ajánlás az ételekhez nagyon fontos, az egészséges táplálkozás miatt is.

Ware Borbála a Közép-dunántúli Biokultúra Egyesület elnöke *nagyanyáink praktikáiról* mesélt az ÖKO-művelés kapcsán. Szerencsére egyre többen próbálják ezt a természetmódot követni.

Sajnálatos módon nem merte vállalni sem a megyei FVM, sem az Agrárkamara szakembere az

egyik fontos témát, melynek címét így fogalmaztuk meg: *A jövő agrárgazdasága, avagy fiaink jövője*. Igyekeztem a mezőgazdaság mai helyzetét helyettük, történelmi helyzeteknek megfelelően bemutatni, ami nagyon komoly vitákat gerjesztett.

A kertbarátköri *borverseny* rendszeresen szerepel minden évben. Az idén **23 borminta érkezett** be. **Molnár János** vezetésével **Scher Zsolt** egy szakszerű, pártatlan zsűrit állított össze, akik minden borosgazda meglegedésére hozták meg döntésüket. A borok közül kettő minta oklevelet, 5 minta bronzérmét kapott, 10 ezüstérmes lett, és 6 minta érte el az aranyérem minősítést. A legtöbb pontot, összesen 18,84 borbírálati pontot írtak a borbírálati lapra, **Kiss László 2008-as Olaszrizlingjéhez**, ami így az idén a **Kertbarát Kör bora kitüntető címet is viselheti. Aranyérmes borok: Mészáros Géza 2008-as Olaszrizling, Resze Tibor 2008-as Zöldvetteleni, Szabó Gergő 2008-as Chardonnay, Szabó Gergő 2008-as Cabernet Sauvignon rozé, Bácsi Attila 2008-as Rizlingszilváni bora.** Köszönjük a felejthetetlen ízeket.

Decemberben, a falu karácsonyon a kertbarátkör vállalta a forralt bor főzését és a gesztenye sütést. Nagyon köszönjük **Mészáros Gézának, Cseh Gézának, Strausz Jánosnak, Bácsi Attilának** és **Scher Zsoltnak** a közreműködést és a gazdáknak a felajánlott bort.

Nem a keddi rendszeres elfoglaltságon belüli időben került sor a *jégkarneválra*. A Balaton január 17-re produkálta a megfelelő felszínt, és a parton a forralt borokhoz a kellemes hideget. A legifjabb és a legidősebb korosztály is képviseltette magát a helyszínen, vagy a jég, vagy a gasztronómia nyújtotta örömeiket élvezte a kissé erős zene ütemére. Köszönet a 12 főzőnek, az étek készítőinek, a zsűrinek és **Németh Borbálának** a nagyon aktív közreműködésért.

Lazításképpen január 24-én részt vettünk **Balatonfüreden, a borünnepen**. Nagyon hasznos, jó előadásokat hallgattunk, és megkóstolhattuk a tihanyi borokat. Köszönet érte **Varga Zoltán** hegybírónak.

Január 31-én tragikusra fordult egy rőfike sorsa. Engedett az erőszaknak és **Albert Feri** nagyon szépen feldolgozta a csapatával. Az elkészítést az óvoda konyháján vállalták **Herczegné Magdika** vezetésével. Nagyon kellemes estét jelentett 72 embernek, ahol elbeszélgetve élveztük az ízek gyönyöreit, a gazdák boraival és az asszonyok süteményeivel együtt.

Még a szezonhoz tartozik egy program, amit

Péring Ant pincéjénél élünk át, megismerkedve családi gazdaságukkal.

Március 7-én a Nőket ünnepeljük egy szentgyörgyhegyi kirándulással.

A befejezés a megyei kertbarátkörökkel együtt egy metszési bemutató lesz.

Kívánok a nyárra mindenkinek sok eredményes munkát és sok olyan élményt, amiről érdemes lesz beszámolni!

Takács Ferenc
Kertbarát Kör vezető

- A Honismereti Kör február 20-i összejövételén **Sára Péter** tartotta zánkai ihletésű verseskönyveinek nagy tetszést aratott bemutatóját. Versmondással közreműködött **Csékei Marianna**.

HAJNAL A BALATONON

- K. B. EMLÉKÉRE -

*Mikor a kéklő messzeség
egyre zöldebbre vált,
a keleti égbolton
lila felhők mögött
arany ragyogásban
ébred a Nap
bíborló palástban...
- Tündérek ékszere,
csodálatos tenger,
ennél szebb színekre
nem nézett még ember. -*

*Mikor a Nap feljő
a kéklő homályból,
szőnyeget terít szét
mélyvörös sugárból.
Azután a kéket
lilára szinezi,
majd az egész eget
sárgával bekeni...
A nagy égi vásznat
azután az égről
szépen leemeli,
a mozdulatlan tóra
lassan ráfekteti.
majd az egészet
leönti olajjal,
így a meleg színek
egymáson átfolyanak,
lassú hullámban
összesimulnak:*

zöld a késsel játszik,
arany a lilával...
Néha egy-egy hullám
játékos habokkal
fehérben cicázik...

Az egész tó fölött
párafátyol lebeg
és a rózsaszínű káprázatban
- tőlem nem is nagyon messze -
mint kísértetek a mesékben,
három hattyú úszik
a párák végtelenbe.
Utánuk a rubint,
opál, zafír,
meg a smaragd,
mint égi ékszerek
csillognak a vízben...

Miután a mindenség
összínekre bomlott,
az ég a földdel
lágyan, észrevétlen
össze is fonódott.
Mintha tér és idő
folyt volna itt egybe
a csodás színektől
megrészegedve...
- Óh, sokszínű világ
égre-földre festve,
ki látott ennél már
nagyobb harmóniát
csendben elvegyülve!?...

MAGYAROK I.

Messziről jöttünk,
de hogy honnan,
azt már elfeledtük.
Emlékeinket
alig ismerjük,
mert amikor itten
keresztények lettünk,
mindent, ami régi
bőszen elégettünk,
hogy ne emlékezzünk,
csak higgyünk, higgyünk.
Az idegeneket
szeressük, becsüljük,
Nyugat békességét
Kelet ellen védjük.

...

Sokat véreztünk,
sokszor feltöltödtünk,
de igazán egyek
soha nem lehettünk.
Sok hitet felvettünk,
sok reményben éltünk,
de szép magyar nyelvünket
másra nem cseréltük.
Szegény magyar népünk
rengeteg bajban is
megőrizte nekünk...

...

A régi sok kincsből
csak ez maradt velünk,
a nagy romlásunkban
ez lehet reményünk.
Múltunk is, jövőnk is
ebbe van beírva,
csak legyen majd olyan,
ki jól is olvassa
és amit olvasott,
azt majd úgy is mondja.
A téves ideákat
ne ezzel szolgálja.
Egyetlen kincsünket
olcsó vásárokon
nehogy elherdálja.

- **Sára Péternek tisztelettel megköszönjük**, a szerző által dedikált, könyvtárunknak ajándékozott alábbi kiadványokat:

- Sára Péter: A magyar nyelv eredetéről másképpen – magyar-török rokon szavak, szókapcsolatok. Arculat Bt. Budapest, 1994.
- Sára Péter: A magyar-török rokonságról "A magyar nyelv eredetéről másképpen" c. könyv tanulságai Püski Budapest, 1995.
- Sára Péter: Ősi szavaink nyomában iráni és turáni tájakon – közös gyökerű szavaink – Püski Budapest, 1999.
- Sára Péter: A minden titkok költője - Tanulmányok Ady Endréről – Püski Budapest, 2000.
- Sára Péter: A magyar-török nyelvrokonság bizonyítékai – nyelvünk kétirányú kötődései. Püski Budapest, 2005.
- Sára Péter: Hajnal a Balatonon Püski Budapest, 2008.

Szomszédolás a Balatonakali Nyugdíjas Klubbal

A Nyugdíjas Klub 2009. évi programjában, a februári terv szerint Farsangi multság, zenés délután, fánk sütő verseny szerepelt. A program változott. Klubvezető javasolta a vezetőségnek, hogy meg kell hívni a Balatonakali Nyugdíjas Klub tagjait a farsangi klubnapra. Az elmúlt évben a balatonakali klubvezetők meghívására részt vettünk a jól sikerült szomszédolási programban. Jól éreztük magunkat és megígértük, visszahívjuk őket, hasonló programra.

Ezen kívül a Füredi Szociális Szolgáltatási Központ munkatársai is bejelentkeztek a klubban, hogy tájékoztatást tartsanak a házi segítségnyújtás szervezésével kapcsolatban. 15 órakor kezdődött a program, melyen 35 klubtag vett részt. *Dél Jenő* elmondta, hogy otthon, saját udvarukban finom bogrács gulyást főztek feleségével ezzel várva a zánkai és az akali klub vendégeit, itt a Művelődési Házban. A szükséges edényeket, az óvodai konyháról kölcsönöztük. A zenéről *Szabó Károly* harmonikás gondoskodott.

Az akali klubtagok időben érkeztek, 20-án 5 személyautóval. *Dél Jenő* klubvezető üdvözölte a vendégeket, kérte, hogy foglaljanak ügy helyet, hogy vegyüljenek el a zánkai klubtagok körében és ismerkedjenek, barátkozzanak össze. Eközben megérkeztek a Füredi Szociális Szolgáltatási Központ munkatársai is. *Dél Jenő* bemutatta őket mindkét klub tagjainak. *Loch Ottó* klubtag „*Szüreti vallomások*” c. verssel lepte meg a vendégeket.

A klubvezető felkérte a füredi hölgyeket, elsőnek ők ismertessék a házi segítségnyújtás szervezésével kapcsolatos ismereteket. *Váradi Gézáné*, a Szociális Központ vezetője elmondta, hogy Balatonfüreden új Szociális Komplexum épül, a város központban Úniós forrásból. Ebben a központban Gyermekjóléti Szolgálat, családsegítő, időseket ellátó, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és az étkeztetés is helyet kap. A cél, hogy a fejlesztés javítsa az említett szolgáltatások színvonalát. A beruházás 2010-ben épül fel.

Nagy Tiborné bemutatkozott, Ő a házi gondozás vezetője. Mivel Zánka a füredi köz-

pontú kistérségi régióhoz tartozik, szükséges, hogy a házi gondozás jövőbeni feladatairól tájékoztassa az idős, nyugdíjas embereket, a klubon keresztül. Ismertette az alapvető gondozási feladatokat. Az ellátás igénylése kérelem benyújtásával történik. Az ellátásért térítési díjat kell fizetni, később erről is tájékoztatnak.

Dél Jenő meghívta őket gulyásra, de ők sietve elköszöntek. Vacsora után a zánkai asszonyok ismert dalokat kezdeményeztek énekelni, amihez *Tóth Béla* vezetésével, jó hangjukkal és emelkedett hangulattal csatlakoztak.

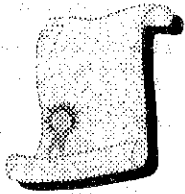
Ezután került sor a fánk sütő verseny értékelésére. A klubvezető kérte az asszonyokat, hogy mutassák be készítményeiket. Sorba mutatták be az asszonyok, imponáló tálalással a különböző formájú, ízesítésű fánkjait. A klubvezető felkérte *Tóth Béla* akali klubtagot versenybírói szakértőnek. *Tóth Béla* elmondta, hogy Akaliban több fánk sütő versenyt kezdeményezett és bírált el. Nem volt könnyű a helyezéseket megjelölni, mivel nem sok különbség, eltérés volt az egyes bemutatott fánkok között. Első helyezett *Kocsis Ervinné*, második *Koltainé Juhász Éva*, harmadik helyezett *Dél Jenőné* volt. Forgácsfánkot is hoztak, első helyezett *Szabó Pálné* volt, a második *Bíró Gyuláné*, de a többiek is nagy tapsot kaptak.

Tóth Béla megköszönte a fánk sütő asszonyoknak a részvételt és jelezte, hogy most már lehet kóstolni is. Mosolyogva megjegyezte: örömmel tapasztalta – és nem először –, hogy a két klub asszonyai nem felejtették el a fánk sütés örömeit. Majd a balatonakaliak nevében megköszönte a meghívást, a vendégséget, remélni méri, hogy ezek a találkozók közelebb hozzák a két üdülőfalú lakóit, idős embereket.

A zánkai klubtagok jókedvűen búcsúztatták az akaliakat. A farsangi rendezvény 7 óra körül ért véget.

Zánka, 2009. február 12-én

Lejegyezte: *Csanádi Imre* Tb. klubvezető
Csipszer Lászlóné és *Bertalan Árpádné* klubvezetőségi tagok elbeszélése alapján.

Helytörténet- honismeret

Rovatvezető: Taródyné dr. Okályi Erzsébet

Új adatok Zánka és a vérkúti fürdőház történetéhez

Az 1640-es évek végén a Nyitra megyei Felsővecseről a Somogyi Zsuzsannával kötött házasság útján Balatonfüredre került Újhelyi János címerleves nemes. Sógorasszonya, Somogyi Katalin Sebestyén János felesége volt, aki 1653-ban megszerezte Somogyi Mihály örökségéből a Zánka pusztai részt.

1743. január 28-án Újhelyi Mihály és atyjafiai, mint Somogyi Zsuzsanna örökösei, Sebestény Ádámtól követelték a Somogyi Kata (Zsuzsanna testvére) utáni örökségük kiadását. Sebestény Ádám nem adta ki a jussukat, felpaprikázva így válaszolt: „*úgymond eb ad, eb és más dísztelen szót is mondott, adok ezt s azt, köszönjék meg, úgymond, amit már adtam, mert mi sok költséggel és adóság fizetésével jutottunk a jószághoz*”.

A későbbi adásvételekből megállapítható, hogy a füredi Újhelyiek mégis hozzájutottak a zánkai örökségükhöz, amelyekhez belső telkek is tartoztak. Elhelyezkedésük talán még ma is megállapítható Zánka térképén. Az Újhelyiek adásvételei egy átgondolt családi döntést tükröznek: a zánkai birtokrészeiket eladták, hogy Füreden megtelepedhessenek és jobban gazdálkodhassanak. Döntésükben szerepet játszott az is, hogy a megélhetésüket biztosító szőlőbirtokaik Füreden voltak. Ugyanakkor az Újhelyi lányok férjeikkel együtt zánkai birtokosok lettek.

1772-ben Újhelyi Mihály egy belső telek ötödrészét, amelyet keletről az utca, nyugatról nemes Diskay Ádám beépített telke határolt, eladta sógorának, nemes Nagy Ferencnek és hitvesének, Újhelyi Zsuzsannának.

1775-ben Újhelyi György és testvére a köveskáli nemes ifj. Győrffy Mihálynak és hitvesének eladták a zánkai Tizedkertbeli részüket három nemesi telekrészükkel együtt. A belső telkek közül a másodikat Gigi helynek nevezték, keletről az utca, nyugatról Diskay Ádám jobbágytelkei határolták. A harmadik, a Lénárt

hely a községi kút vagy forrás alatt helyezkedett el.

1777-ben Újhelyi Mihály két részletben megvált zánkai birtokrészétől. A második zánkai birtokrész cserével özvegy nemes Nagy Ferencné Újhelyi Zsuzsanna, Szücs Mártonné Újhelyi Erzsébet és nemes Somodi Jánosné Újhelyi Éva birtokába került, ezáltal zánkai belső telek tulajdonosai lettek.

1778-ban Újhelyi Éva adta el nemes Szücs Márton és Diskay Ádám szomszédságában lévő belső telkének ötödrészét Sifferteker Jakabnak.

Az Újhelyiek birtoktörténetének érdekes részlete a vérkúti (ma Zánkán) fürdőház kapcsolódó közbirtokossági joguk. Aki ugyanis belső telekkel rendelkezett, részesült a nemesi közbirtokosságot illető külső haszonvételekből. Ilyen külső haszonvétel volt a fürdőház is.

Zánka és Vérekút egyhatod részben a herceg Esterházyak, öthatod részben a zánkai nemesi közbirtokosság tulajdonában volt. Vérekút savanyúvíz forrása a helytörténeti lexikon szerint első ízben – név nélkül – 1778-ban merül fel, amikor a csobánci tisztartó levélben javasolta az uraságnak fürdő építését. Kolontári Gyula kutatásai szerint azonban a herceg Esterházy uradalomnak már 1740-ben bérleti jövedelme volt Zánkán a fürdőházból.

Az 1770-ben készült Zala megyei összeírás szerint Zánkán élt egy kirurgus (seborvos) is négy fővel és 30 forint keresettel. Mivel ebben az időben nagyon kevés seborvos volt Zala megyében, és rendszerint városokban éltek, a kirurgus jelenléte Zánkán 1770-ben kapcsolatban lehet a vérkúti fürdővel, mert a fürdős (*balneator*) feladatait ekkortájt – a füredi gyógyfürdőn is – seborvosok végezték.

1781. május 14-én Újhelyi Ferenc nőnemes hitvesével, Eörsi Zsuzsannával együtt zánkai birtokrészeiket elcserélték fürediekért. A magyar nyelvű cserelével szerint Újhelyi Ferenc nemes Gombos Andrásnak és Mihálynak, továbbá nemes Rusa Jánosnak adta egy telek ötödrészét (szomszédja keletről a falu kocsmája), egy másik teleknek is ötödrészét, azonkívül egy fertálytelket, nyolc darab szántóföldet, öt darab rétet, ezenkívül „*hamut égető zsidó házban, Kajzer János helyében, korcsmában, fürdő házban, hamu házban, Bognár Ádám házában és zánkai helység határiban dézmából, makkoltatásból, halászásból, fajészásból*” Újhelyi Ferencet illető jussokat. A cserelévelben említett zánkai fürdőház helye csakis Vérekúton lehetett.

Oláh János 1834-ben írta a zánkai fürdőről: „A' Zánkára vivő postaúton balra, éppen a' Balaton partján vagyon Vérkút, egy orvosló erejű forrás ferdőházakkal, melly nyári napokban olly népesen látogatatik, kivált a' köznéptől, mint a' füredi. Vize kesernyés és nem savanyú, a' kút oldalait pedig és az árkot, mellyen vize elfoly, köve-cseivel együtt vérveresre festi, honnan vette Vérkút nevezését is. Van itt a' köznép számára egy nagy ferdőház sok kádakkal és két különös ferdőházak 4 kádakkal. Ez a' ferdő a' köszvényeseknek, ütközött tagúaknak, tartós kólikában szenvedőknek igen használ.” Oláh leírása valószínűsíti, hogy Balatonfüredhez hasonlóan Vérkúton is külön fürdő volt az urak számára és külön a köznép, a parasztok számára.

Carl Ludwig Sigmund 1837-ben megjelent munkájában írt a személyzetnek és a vendégeknek kellemetlenségeket okozó füredi parasztfürdőknek a vérkúti forráshoz tervezett áthelyezéséről: „Die Bauernbäder, welche der Badediensschaft und den Gästen manche Unannehmlichkeiten verursachen, und auch ihrem Zwecke minder entsprechen, sollen, einem schon mehrmals erörterten Plane gemäss, an die Quelle zu Vérkut bei Zánka übersetzt werden.”

Écsy László fürdőigazgató 1873. október 16-án a vérkúti fürdő pusztulásáról tett bejegyzést naplójába: „Ütközben menet a dezolált állapotban lévő vérkúti fürdőt is megtekintettük, melynek ura, Mihálovics éppen ma egy hete orvoshiány miatt négy heti vérhasbetegségben meghalt.”

Lichtneckert András
főlevéltáros

Harangszó

Rovatvezető: Marosszékyné Csósza Mária

Istentiszteleti rend falunkban

Evangélikus: vasárnap 8.30. Húsvétkor: nagypénteken 8.30, húsvétvasárnap 8.30, húsvéthétfőn 11 órakor, (gyónás és úrvacsora)

Katolikus: vasárnap és ünnepnap 9 órakor. A húsvéti szertartások ebben az évben Révfülpön lesznek.

Refórmátus: vasárnap 11 órakor. Húsvétkor: Hagypéntek: 18.00; Húsvét Vasárnap 11.00 Úrvacsorás; Húsvét Hétfő: 11.00.

Akiket köszöntünk: Tóth Richárdot, Tóth Tibor és Farkas Andrea kisfiát, aki 2009. február 12-én született Veszprémben.

Akitől búcsúzunk: 2008. december 16-án rövid, súlyos betegség után elhunyt **Hans-Günther Langenbahn.** 1999-ben költöztek feleségével véglegesen Zánkára. Lichtensteinben éltek; utazásaik során fedezték fel és szerették meg Magyarországot, Zánkát. Közös elhatározásuk volt, hogy itt élék le életüket. A zánkai temetőben helyezték örök nyugalomra december 19-én, katolikus szertartás szerint. 73 évet élt. (Pálffyné Szabó Ida emlékezése)

A keresztény/keresztyén egyházak ebben az évben különös figyelmet szentelnek a népek apostola Szent Pál személyiségének, életútjának, munkásságának, az apostol születésének 2000. évfordulója alkalmából. A témával kapcsolatban Németh Szabolcs evangélikus lelkész írását ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Pál apostol, Szent Pál - ki ahogy ismeri - különös személyiség a kereszténység történetében. Különlegessége abból adódik: habár Jézussal, Jézus földi életében nem találkozott Pál személyesen, mégis apostolnak, küldöttnek nevezzük. Honnan is indult az útja? A kisázsiai, ma Törökország területén található, Tarsusz városában született római polgárjoggal rendelkező zsidó szülőtől. A kor szokása szerint két neve volt: a zsidó Saul és a római Paulus. Habár egyes szíriai nézetek szír származásúnak tudják, azonban az a Pál, akit az újszövetségi szentírás lapjairól ismerünk részint saját leveleiből részint munkatársa, Lukács evangélista könyvéből az Apostolok Cselekedeteiből, az a Benjámín törzsből származó rabbi, aki Gamálielnél tanult Jeruzsálemben. Kitanulta polgári mesterségként a sátorponyva készítést is. Radikális felfogása szerint rajongott atyái hagyományáért, ezért üldözte a keresztényeket, akik hirdették és éltek, hogy Krisztusban szabadok az ószövetségi vallási rendelkezések hatálya alól. Jelen volt az első keresztény vértanú, István megkövezésénél is. Üldözte a zsidókból lett keresztényeket, akik eleinte - történészek feltételezése szerint - a zsinagógákba is jártak. Ilyen ügyben indult Damaszkuszba, amikor az odavezető úton egyszer csak nagy fényességet látott: leesett a lováról és menyeyi hangot hallott: *Saul, Saul miért üldözöl engem?* A feltámadott Jézus Krisztus szólt hozzá így a fényességből. Damaszkuszba érve az ottani keresztények legnagyobb meglepetésére nem üldözőként, hanem a közösségbe befogadást kérő megtértként érkezett. Miután megkeresztelték három évet töltött Arábia pusztájában, hogy felkészüljön hivatására, majd elment Jeruzsálembe az

apostolokhoz, és felajánlotta missziói munkáját. Ezt követően Kisásziába és Európába indult, hogy fáradhatatlanul hirdesse az evangéliumot, az örömhírt. Sok viszontagságon kellett átmennie, sok üldözést kellett szenvednie, de sok sikere és öröme is volt a munkálkodása nyomán kialakuló hívő közösségekben, akiket ha távol volt levélben is tanított, biztatott. Egy alkalommal, amikor éppen Jeruzsálemben járt, azzal gyanúsították, hogy nem zsidó embert vitt be a templomba. Csetepaté alakult ki, a római hatalom beavatkozott, Pál fogóságba esett, ám ekkor is mindenkinek Krisztust hirdette. A császárhoz fellebbezett ügyében, el is indultak hajóval Rómába. Útközben hajótörést szenvedett, végül sok viszontagság után érkezett meg Rómába. (A hagyomány szerint még Hispániába, a mai Spanyolországba is eljutott.) Rómában halt vértanúhalált. Élete eseményeit az Újszövetség könyvein kívül még egy II. századi irat a Pál apostol cselekedetei címmel is feldolgozza.

Jelentősége abban áll, hogy az újszövetségi szentírás legnagyobb részét az ő nevével fémjelzett levelek teszik ki. Ezekben kifejti teológiai nézeteit, amely nézetek kivétel nélkül minden jelenlegi keresztény felekezet teológiájának alapját jelentik, és nagy szerepet játszottak az egyház hit-történetének nagy fordulópontjainál is. Valószínű sokan ismerik a híres Szeretethimnuszát (1. Kor 13). Példaértékű számunkra missziós lelkülete: alkalmas és alkalmatlan időben Krisztust hirdetni. Mert a szó szoros értelmében életbe vágóan fontos, hogy mindenki megismerje Jézust.

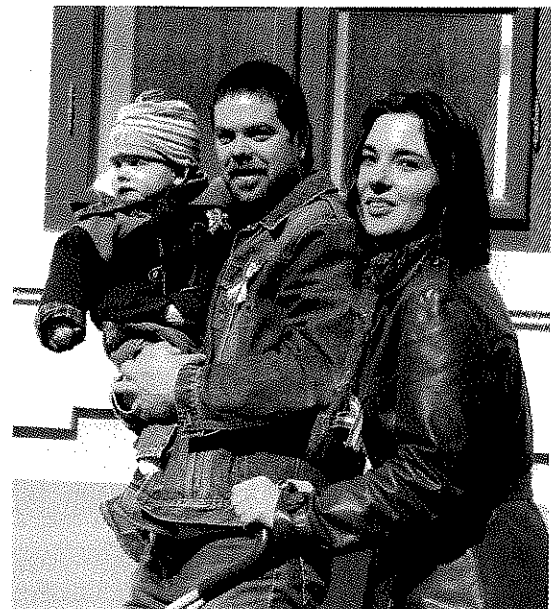

Mit írhatnék a mamiról?

Mit írhatnék a mamiról? Ami először eszembe jut, a sok mese. Kiskorunkban, ha nem tudtunk aludni, féltünk valami vélt szörnyetegtől, besurrantunk a teraszos szobájába, a jó meleg pap-

lanja alá, s ott aztán hallhattunk annyi mesét, amennyit csak akartunk a zöld malacról, aki nem szeretett mosakodni vagy Kamillusról, aki elment az esti meséért az anyukája után. Olyan jókat neveltünk vele a régi idők történeteiben, meg szavakon, amikről vicces hasonlatok jutottak eszünkbe. Mesélt a régi szokásokról, hagyomá-

nyokról, a bálokról, a régi iskoláról. A színelőadásokról, melyeknek díszleteit, jelmezeit részletesen kifejtve, kiszínezve mesélte mindig, igen nagy lelkesedéssel. Imádott alkotni, festeni, varrni, hímezni. Szerette a szépet, a mesét. Törékeny lelkét nem tudták az évek sem megedzeni, megkeményíteni, kislány maradt ő, szégyenlős-szófogadós, mindig mindent jónak látó. Ahogy értünk, egyre komolyabb témákról, nehéz életének örömeiről és fájdalmairól mesélt. Asszonyéletének virágzásában veszítette el férjét, s kislányát, akít a karjában sem tarthatott soha, mert ott halt meg az ötvenes évek sanyarú kórházában koraszülöttként, ott és akkor menthetetlenül. Fiával egymást szeretve védve éltek tovább, s ezután mama lett ő mindörökre. Családunk ötödik tagjaként maga volt a nyugalom, a megértés, a kedvesség. S igazi nagymama volt ő, sürgött-forgott a konyhában, kertészkedett, egy időben társas-utazgatott, lelkes Pávaköri tagként vagy amúgy. Sajnos a kórházat nem tudta elkerülni, jónéhányszor feküdt bent szív- és érrendszeri problémákkal, de mindig erős maradt. Hatalmas élni akarással még az elmúlt nyári agylágyulásból is felépült, rétest sütött a dédunokáknak, meg a család többi tagjának. Váratlanul romlott le újra az állapota, kórházba került, s mikor jöhetett volna már haza, nem jött többé. Hiánya most kínoz, de mit tehetek? Ha itt lenne újra egészségesen, fájdalmak nélkül, derűsen mon-daná, ne sirjatok értem, én nem akartam fájdalmat okozni, mindig csak jót akartam, örömet szerezni, benneteket szeretni. Ugye hallod a köszönetemet, mami? Ugye érzed, hogy szeretlek mami?

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk a község lakosságát
az *1848/49-es magyar polgári forradalom*
és szabadságharc 161. évfordulójának
megünneplésére
és a műsort követő temetőkeri koszorúzásra.

Időpont: *2009. március 13. (péntek) 15.30*

Helyszín: Zánka, Faluház

Program:

Ünnepi beszédet mond: *Filep Miklós* polgármester

Ünnepi műsort adják: a zánkai iskolások

Faluház,

Iskola

Zánka Község
Önkormányzata

*** **

Meghívó

Szeretettel meghívjuk a község lakosságát
a Magyar Tenger Népdalkör megalakulásának
30. évfordulós ünnepi műsorára!

Időpont: *2009. március 21. (szombat) 15.00 óra*

Helyszín: Zánka, Faluház

Magyar Tenger Népdalkör